

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istoría

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

LI. Quomodo Constantinus adhuc adolescens, justos esse Christianos
audivit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

ἄπλητων ἰδίων καιρῶν τὸν ἀληθῆ λόγον διασρέ-
φοίτες τῆς ἡ πονηρίας αὐτοῖς ἢ δεινότης εἰς το-
σοῦτον ἐξήπτετο, ὡς πάντων ὀμῶν θείων τε
καὶ ἀνθρώπων πραγμάτων εἰλωδυμένων,
ἐμφυλίας ἢ ἐκείνων πολέμους ἀναρρί-
πιζέσθαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ν΄.

Ὅτι διὰ πῶς τὸ Ἄπολλον ἔματι τείαν, ὡς μὴ δυνάμειν μα-
τηρῶς διὰ τῆς δικαίας, ὁ δὲ ἰωβὸς ἀνεκινήθη.

Τὸν Ἀπόλλω τὸ τιμωκάδα ἔφασαν ἐξ
ἀνθρώπων καὶ σκοτίαι μυχε, ἔρχι δ' ἐξ ἀν-
θρώπων χεῖται, ὡς ἀρα οἱ ἐπιτῆς γῆς δικαιο
ἐμπόδιον εἶεν ἔ ἀληθεύειν αὐτὸν. καὶ διὰ τῆτο,
ἡεθεῖς τῶν τετραπόδων τὰς μανείας ποιῶ-
σα τῆτο ἀπὸ κληφῆς τὸς πλοκάμους ἀνεῖ-
ναι πεποικέ. τῆς μανείας τ' ἐλαυσομένης,
τὸ ἐν ἀνθρώποις κακὸν ἀπαδύρετο. ἀλλ' ἰδω-
μεν ταῦτα εἰς ὅποιον τέλῃ ἐξώκειλε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΑ΄.

Ὅτι τῆς ὡς ἐπὶ Κωνσταντίνῃ τῆς δικαίας εἶναι χριστιανὸς ἡκε-
σε, ἐκ τῶν τὰ πρὸς διωκτῶν ἔλαβε.

Σὲ νῦν τὸν ἕλπισον Θεὸν καλῶ, ἡγερώμην
τότε κομιδῆ παῖς ἰσάεχων, πῶς ὁ κατ'
ἐκείνο καιρὸς ἰσά τοῖς Ρωμαίων ἀυλοκράτορ-
σιν ἔχων τὰ πρῶτεια, δέιλαιος ἀληθῶς δέι-
λαι, πλάνη τὴν ἕλψην ἡπάτημέν. ἰσά
τῶν δ' οὐροφροντῶν αὐτὸν, τίνες ἀν εἶεν οἱ πρὸς
τῆ γῆ δίκαιοι πολυπραγμονῶν ἐπιωθάνετο
καί τις τῶν ἀπὸ αὐτὸν θυπόλων ἀποκρίβεις,
χριστιανοὶ δὴ πρὸς ἐφ. ὁ δὲ τὴν ἀπόκρισιν
ἰσά πρὸς βροχῆσας μέλι, τὰ κ' τῶν ἀδυνα-
μάτων εὐρεθέντα ξίφη, κ' τῆς ἀνεπιλήπις
οσιότητ' ἐξέτενεν. ἀντίκα δὲ οὐ διατάγ-
μα ἀνθρώπων μαιφόνους ὡς εἰπεῖν ἀκωκαῖς
συνεταῆε. τοῖς τε δικασαῖς, τὴν κατὰ φύσιν
ἀλγύνοιαν εἰς εὐρεσιν κολαστηρίων δεινοτέρων
ἐκείνων παρεκελεύετο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΒ΄.

Ὅσα εἶδη βασάνων καὶ τιμωριῶν κατὰ χριστιανῶν
ἰστολήθη.

Ἦν τότε ἢ ἰδεῖν μεθ' ὅσας ἐξέστίας ἡσεμ-
νότης ἐκείνη τῆς θεοσεβείας, τῆ τῆς ὀμό-
τητ' συνεχεία, ἔ τὰς τυχεσας ἐφ' ἐκάστης
ἡμέρας ὑβρεῖς ὑφίσταλο. σωφροσύνη δ' ἦν τῶν

aluerunt, toto Imperii sui tempore ve-
ram doctrinam subvertentes. Porro im-
probitatis ipsorum tantopere furor ex-
arsit, ut cunctis tam divinis quam huma-
nis rebus in summa pace constitutis, ipsi
bella civilia excitarent.

CAPUT L.

Quod ex Apollinis Oraculo qui ob justos homines
responsa amplius edere non poterat,
mota sit persecutio.

Quippe Apollinem tunc temporis
ex antro & tenebroso quodam
specu, non ex hominis ore oraculum
edidisse ferebatur; quo justos viros in
terris degentes ob stare sibi ajebat quo
minus vera praediceret; atque idcirco
falsa ex tripode oracula reddi. Hanc ob
causam ille comam incultam demisit: &
expulsa divinandi arte, tantum inter
homines malum lamentabatur. Sed vi-
deamus quem ista exitum habuerint.

CAPUT LI.

Quomodo Constantinus adhuc adolescens justos
esse Christianos audivit.

TE nunc testem appello Deus altif-
simc. Seis qualiter ego tunc tem-
poris admodum adolescens, illum qui
inter Imperatores Romanos potiore
locum tunc obtinebat, miserum profec-
to miserum, falso mentis errore dece-
ptum; ex Protectoribus suis curiosè sci-
ficantem audierim, quinam illi essent
justi in terris degentes: & quendam ex
sacrificulis qui circa illum erant, respon-
dissc; eos esse Christianos. Ille respon-
so hominis quasi melle quodam avidè
absorpto, gladios ad puniendacrimina
paratos, adversus sanctitatem omni re-
prehensione vacuam distinxit. Statim
igitur sanguinolenta edicta cruentis ut
ita dixerim mucronibus scripsit: & ju-
dicibus praecipit, ut ingenii solertiam
sibi à natura insitam, ad acerbiora sup-
plicia excogitanda intenderent.

CAPUT LII.

Quot tormentorum & suppliciorum genera ad-
versus Christianos excogitata sint.

Licuit tunc, licuit, inquam, videre,
quanta cum libertate venerabiles
Dei cultores ob continuam crudelita-
tem gravissimas quotidie contumelias
tolerarent. Quippe modestiam, quam
Nnn ij